

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrto leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrto leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrto leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrto leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Iz svobodne Švajce,

iz republikanskih gorá prihaja glas, ki je razveselil svobodoljube vseh narodov. Švajcarji so namreč v nedeljo z dvema tretjinama večine glasovali za revizijo svoje ustave, katere preuredba je baš zaradi tega najpomembnejša, ker je njena ost obrnena proti ultramontanizmu in jezuitarstvu. Sicer se revizija razeza samo na to, da glede postavodaje posamezne kantone bolj zedinijo in v vojnem ter brambovskem oziru za ono potrebno enotnost skrbi, ki jo vsaka druga država ima. V vseh drugih rečeh je federalizem posameznih kantonov in narodnostij popolnem obvarovan.

Znano je, da so Švajcarji pred letom o isti stvari, o popravljanju zvezne ustave, uže glasovali, in da je tačas rezultat glasovanja bil čisto protiven, namreč večina je bila proti reviziji. Kako torej tak preobračaj, od kod tak hiter premislek?

Švajcarski politiki so razumni možje. Ko so pri prejšnjem glasovanju videli, da terjajo preveč „revizije“, da so celo svobodomiselní Švajčarji proti njim, kadar hoté zdrave federalistične naprave podirati, in preveč centralizirati — odstopili so od mnogo taci nasvetov in letos narodu predložili ves drug, mnogo postrizen in avtonomijo ne žaleč revizijski nasvet. In glej, večina onih, ki so prej bili zoper revizijo, pritegnila je prejšnji manjšini. Lani še so bili vsi Romani proti reviziji, letos so liberalci francoske, italijanske in nemške narodnosti složno glasovali. Lansko leto so simpatizirali federalisti in svobodnjaki vseh narodov (Bismarkovce izvzemši) s protivniki revizije, letos

obžalujejo samo jezuitje in razni klerikalci njih padec.

Proti reviziji so najbolj rovali ultramontanski duhovniki v Švajci, kjer so kakor njih duševni bratje klerikalci pri nas (sova je sovi podobna) narodu lagali, da je „vera v nevarnosti“, če se revizija sprejme, to je, če bodo svobodno izbrani zastopniki vseh republikancev skupaj posvetovali se o nekaterih postavodajnih predmetih, ki se tičejo vojne, pravosodja, šole in vnanjih razmer cerkve. — Sploh so si bili klerikalci Švajco izbralí zadnji čas za posebno priljubljeno torišče svojih povsod mir kalečih agitacij. Znani so uporni škofje Lachat in Mermillod, znana je upornost duhovnikov v Juri, znano kričanje vseh klerikalnih listov, kako se v Švajci „cerkvi“ krivica in hudo godi od švajcarske vlade. A švajcarski narod je s sijajnim svojem glasovanjem dal svoji vladi veliko zaupnico, klerikalnim rovarjem in ščvarjem pak veliko zausnico. Lehko, ker ta narod je izobražen in se ne da zapeljati ter ve, da vere v politiko tlačiti nij treba.

A tudi v političnem oziru se imajo iz tega glasovanja svobodnega švajcarskega naroda vzlasti avstrijski politiki mnogo učiti. Ko so švajcarski državniki videli, da se vsled predzadnjikrat narodu nasvetovane preveč centralistične in lokalno avtonomije preveč oškodovajoče revizije, tudi svobodomiselní elementi prisiljeni bili z „ne“ glasovati, da si z jezuiti nemajo ni najmanjše vzajemnosti; ko so posebno videli, da so švajcarski Francozi in Italijani iz narodnih ozirov „proti“ glasovali, popustili so brž mnogo svojih teženj in tako zedinili vseh narodnosti poštene elemente. Isto tako naj bi naši av-

strijski nemški centralisti storili in kmalu bi bilo konec denašnjim našim notranjim zmešnjavam. V narodnem obziru naj bi nam Slovanom začeli avstrijski Nemci popolnem pravični biti in pod zastavo svobode in prave liberalnosti nas bi najbližja bodočnost našla v Avstriji vse zedinjene boritelje. Da-li pa bode v Avstriji do tega došlo, o tem nam pač žalibog še zdaj trdnega zaupanja imeti nij lahko.

Čehom,

svojim rojakom piše v svojem listu „Nation“ znani novinar Lukeš tako-le: Zmešnjava je tukaj, vojska vseh proti vsem, in sicer v tako malem času enega leta. „Federalizem“ stopa v stadij smrtnega boja. 2. aprila 1873 je cesar postavil svoj podpis pod volilno reformo. 2. aprila 1873 se je krona federalistom enkrat za vselej odpovedala. — 2. aprila 1873 je krona po dvanajstletni pripravljenosti, česko državo deloma zopet ustanoviti, to definitivno popustila. Osem mesecev potem, v novembru preteklega leta, se je solidarnost federalistov razpočila. Vse, razen čeških deklarantov, je šlo v državni zbor. Še ne dosti, skoro ravno v taistih osmih mesecih po sankciji volilne reforme se je jedro cele federalistične armade, falanga deklarantov, uže dolgo časa v notranjem razprto, enkrat za vselej razpočilo. Slučajna majoriteta je ostala pri taktiki pasivitete. Manjšina je s parolo polovične aktivitete skočila na češkem deželnem zboru z izključenjem državnega zbora samostojna na politično areno. In daljnih pet mesecev pozneje, prve dni tega meseca se je odkrušil

Listek.

Nasledki prisilnega celibata.

(Spisal Cismontanus.)

(Dalje.)

Odkar je bila določeno ustanovljena postava prisilnega celibata, mora se reči, da nij bilo nijedne cerkvene skupščine, na katerej ne bi bilo govorjenja o „mesenosti“ celibatarjev. Provincijalni zbor na Škotskem l. 1225 ukazuje v 18. kanonu, da v enem mesecu morajo duhovniki od sebe odpraviti očitne priležnice. — Istega leta preti zbor v Mogunciji z izgubo beneficij očitnim konkubinarjem in v 13. kanonu z isto kaznijo žuga onim, ki to pregreho z nunami doprinašajo. — Provincijalna skupščina v Wetzlarju l. 1246 trudila se je odpraviti splošni običaj, da so duhovniki v svojih oporokah za dediče imenovali svoje priležnice in otroke (kar je bilo vestno, pošteno in pravično). Cerkevni zbor v Ko-

loniji l. 1260 proganja očitne konkubine in vzdržane ženske („focarias“). — Isto tako zbor v Vieni na Francoskem leta 1267. — Skupščina v Londonu l. 1268 ukazuje naddijakonom, naj vsako leto gredo zasledovat in izvohat očitne konkubinarje (uajbrže po noči). — Provincijalna skupščina v Etruriji l. 1327 pravi, da jako mnogo duhovnikov ima ne le skrivne, nego tudi očitne konkubine, ter zbranjuje samo očitne. — Neki zbor v Pragi pravi: „Plurimi sacerdotum non solum tentationibus aicti, desideria carnis perficiunt, sed etiam tentationem praeveniunt.“

Mogel bi še dalje navajati spričevala cerkvenih zborov, a naveličal sem se in menim, da so se naveličali tudi čitatelji. Kedor jih je željen, naj čita zbirko cerkvenih zborov patra Labbeja in videl bo, da so vsi do tridentinskega si glave belili zavoljo „mesenosti“ celibatarskega duhovništva. Bodi mi tedaj dovoljeno iz tega izpeljati nekaj jako naučnih sklepov:

1. Potrdujejo cerkvene skupščine enoglasno žalostni a resnični faktum pohotnosti in nevzdržnosti, ki duhovništvu veliko nečast dela; tedaj je morala biti resnica tega faktuma tako očitna, tako evidentna, tako pohujšljiva, da jo je duhovništvo samo moralo izpovedati in priznati; 2. vsi ti nečastni neredi godili so se potem, ko so začeli silni celibat vpeljavati: ko bi bili duhovnikom pustili zakonske žene, ko bi bili oni mogli biti poštene soprogi in skrbni očetje, ne bi se bile take reči v toliki obilnosti godile. Postava silnega celibata je tedaj duhovništvo demoralizovala in je veri neizrekljivo škodovala.

Naj se mi ne ugovarja, da zaključki cerkvenih zborov ravno spričujejo čistosti nauka, ki ga je cerkev vedno hotela vzdržati. Namen temu spisu nij, preiskavati čistost in pametnost ali nespametnost nauka o celibatu; namen mu je, konstatovati nasledke silnega celibata: na-

še del fevdalno-ultramontanske frakcije od pasivitetne stranke, s tem, da je Leon Thun z drugovi stopil v državni zbor. To razsedanje je spremljalo med tem vedno besnejši boj med soboj drobeče se federalistične stranke. In ta boj je postal ravno te dni boj vseh proti vsem, in to med nekdanjimi triariji federalistične falange. Staročehi in fevdalni ultramontanci sekajo po Mladočebih, Mladočehi zopet koljejo fevdalne ultramontance in Staročehe z enako besnostjo.

Ob enem pa Staročehi imajo s fevdalnimi ultramontanci biti še poseben boj. Vsi skupaj pa sujejo, kolikor jim preostane še časa, prav onemoglo v ustavoverce in v vlado. Zmešnjava, popolna zmešnjava je prišla med čehoslovanski narod.

Moravci in Šlezijani so v državnem zboru, na Češkem pa smo drugi bitvi pri Lipanu vedno bližje. Neprenehoma dero nad nas nasledki napačnih političnih teženj. Eksistentna država Avstrija se je perhoreciralala. Država Češka se je imela zopet ustanoviti.

Za temi blaznimi sanjami se je divjalo četrto stoletje. Toda naše divjanje je bilo preonemoglo, preslabo, da bi se bilo moglo izvršiti silno dejanje. Moč faktov je bila večja ko naša mogočnost in volja. Počasi, toda neprenehoma se zgrudujemo. Toda še nij dosta tega, mi divjamo drug proti drugemu v blaznem mišljenju, da se način našega boja nij bil prav izvolil. Davimo se drug drugega zaradi oblike politike. Mi se mesarimo zaradi pasivitete in aktivitete. Kaka blaznost! Ne način, ne oblika, ne taktika, nijena teh rečij nij kriva, da se podiramo, nego stvar, za katero smo težili, politični cilj sam, poskušinja, da bi se češka država zopet ustanovila, kar pa nij nikdar in nikakor mogoče. Države ne preminujejo niti ne nastajajo zaradi tega, ker posamezni to žele, ker mase žele to zaradi nekaterih malih.

Češka država je poginila leta 1618 do 1620 zaradi politično destruktivne, nezmožne in impotentne aristokracije, in dan bitve na Beli gori, ta osodepolni 18. november 1620, je bil dan smrti češke države, morebiti za zmirom. To državo, ki je poltretje stoletje spala, zopet konstruirati hoteti, ne da bi

sledki pa dokazujejo, da je strašna mesenost vladala med duhovniki, da jih postava silnega celibata nij poboljšala, nego da jih je pohujšala. — Celibat ima tedaj silno žalostne posledke. Ex fructu cognoscitur arbor. — Vrh tega so zaključki cerkvenih zborov le pések bedakom v oči. Čitajte preteče in zabranjujoče sklepe in našli boste povsodi izraz „očitni konkubinatus.“ Ne reč sama na sebi, nego očitnost te reči je zborom skrb delala. Bilo je po vpeljavi celibata, da se je iznašel izrek, ki ga imajo farji vedno ná jeziku in ki ga nekateri nevedniki pripisujejo sv. Pavlu: „Si non caste, saltem caute.“ Končno kedo je koval te dekrete in kanone in postave? Tisti papeži, tisti kardinali tisti škofi in duhovniki, ki so sami bili pogreznjeni v kalužo mesenosti bolj, nego drugi. Pafnucij nij imel ljubeznjive prijateljice, Gregor VII. pak jo je imel — svojo Matildo. Hinavska politika in prah bedakom v oči — polvere pei gonzi!

(Dalje prihodnjič.)

silna potreba skupnega evropskega državnega življenja k temu neprenehoma silila, je moralo izpodleteti. Češko državo na stroške stabilite avstrijske države proti volji te države, da še več, proti volji, ker proti interesu, cele Evrope zopet ustanoviti hoteti, to nij moglo nikdar in nikakor vesti do rezultata, ne iz zunanjih, ne iz notranjih, nego iz razlogov stvari same. Od češkega plemstva na Beli gori pokopana češka država je in ostane vedno mrtva, in le čehoslovanski narod kot tak je bil in je, ki je naše dni oživel, ki je kot element avstrijske države še naprej življenja zmožen. Češka država je mrtva, čehoslovanski narod sam živi, in ne potrebuje, ne samo da bi ne životaril, nego tudi da bi živel v resnici, češke države, nego popolnem nasprotno avstrijske države. Ne naša taktika, ne naša pasiviteta, ne oblika naše politike je uzrok našega neutolažljivega položja, nego edino le cilj naše politike, ki je absolutno napačen. Ako naši drugovi v osodi, Poljaki, hočejo skrvaveti na zopetnem ustanovljenju svojega starega kraljestva, migamo mi z ramami, pa kličemo: blaznost! Mi pa smo ravno tako blazni, in si odcejamo krv le na manje dramatičen, na manje čuden način, kakor Poljaki.

To vse vé in razvidi sicer nekaj moč čehoslovanskega naroda. To je celo pametnim in k previdnosti prišlim deklarantom jasno. Da, celo taistega nazora so celo nekateri pravi, odlični voditelji čehoslovanskega naroda, kakor smemo, ker smo slišali, očitno pred vsem narodom pri svoji česti trditi. Toda srčnosti, moralčne srčnosti manjka, da bi se pred ljudstvo vstopilo ter pred njim spoznalo, da se je hodilo po nepravem potu. Moralčne srčnosti manjka, da bi se narodu natočilo čisto vino, da se mora naša politika popolnem obrniti ter si za cilj vzeti avstrijsko državo. Moralčne srčnosti manjka, da bi se sprejel boj proti nezavednemu zaslepljenju, proti sovražnemu brenčanju s konsekvencijo, proti zavedni trmoglavosti v lastnem taborju, boj, ki ne more izostati. Ravno zaradi tega pa bode še huje prišlo, nego je zdaj. Pasivitetna mizerija, zmešnjava, boj vseh proti vsem nam bode pobral vse moči. Še eno nas more rešiti, in to je: da se uže vendar enkrat pokažejo oni možje, ki si dozdaj nijso upali stopiti pred svoje prejšnje drugove, pred terorizem našega narodnega časništva, pred narod, ter mu povedati program, ki ga diktira položje: rešenje čehoslovanske narodnosti pred samouničenjem, pred samogermaniziranjem, s tem da se na vso moč oklene drugih slovanskih narodov avstrijskih v državnem zboru z avstrijsko politiko.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 22. aprila.

Kedaj bode **državni zbor** odložen, po najnovejšem uradnem objavljenju „Wien. Abpst.“ še nij določeno.

Cesar je sprejel novega papeževega nuncija Jakobinija v slovesni avdijenci.

Na **Dunaji** so te dni volitve v mestni zbor. V tretjem razredu so zmagali radikalni demokratje.

Iz **Krakov** se poroča, da je med Avstrijo in Rusijo sklenena konvencija glede urejenja premoženja krakovske škofije. Vsled

tega pripada tej diecezi okolo tri in pol milijona.

Iz **Pešte** se brzojavlja, da je cesarjev odgovor obema delegacijama enak. Cesar namreč pravi, da so razmere monarhije do vnanjih oblasti dobre in da se bode njegova vlada vedno najbolj trudila mir ohraniti. Slabo finančno stanje se je pri vladnih predlogah v poštev jemalo, ker se v njih terja le kar je najbolj potrebno.

V seji **ogerske** poslanske zbornice 20. aprila je honvedski minister Szende predlagal zidanje palače za honvedsko ministerstvo. Objavila se je sankcionirana postava o metrični meri; potem je bila generalna debata o notarijatni postavi. — Ogerska delegacija je volila Gorovea za predsednika Szogyenyia za podpredsednika. Predsednik je naglašal v otvornem govoru, da finančno položje opominja na varčnost, da pa se ima v prvi vrsti misliti na merodajne točke državne obstanda in razvijanje ustvarjenih pozicij. Andrassy je predložil vladne predlage, za čemer so prišle volitve v komisije.

Vnanje države.

Francoske republike predsednik MacMahon je jako zavzet zaradi strankarskih preprirov v kabinetu. V četrtek je šel od pojedine, ki je bila pri predsedstvu ter pri večernem sprejemu nij bil navzočen. Kakor se zagotavlja, ima zaveza proti organiziranju septenata uže nad 370 glasov. Pismo levčarja Pernoleta na oficiozni organ francoske vlade „la Presse“ je dalo polemiki o tako imenovani fuziji centrov novega živčja. Pernolet trdi, da se morejo zmerni elementi zbornice le potem zediniti, ako vlada tudi zmerne republikance v alijanco potegne. „Presse“ na to odgovarja, naj zmerni republikanci pred vsem zavezo z radikalci popuste. To popuščanje dostavlja „Presse“ pa bi se seveda le tisti dan moglo zgoditi, ko bi vlada republiko kot definitivno deželno vlado proglasila. Na to polemiko so se navezovali ob enem govorice o spremembi kabineta. Razen Larcy-a in Depeyre-a ima tudi Broglie odstopiti in na njegovo mesto ima stopiti Decazes.

Pri ustupu **grške** zbornice bode Lombardos zopet glasoval proti kabinetu, ki bode stavilo vprašanje zaupnosti. Nova ministrska kriza je zopet pred vratmi.

Parlamentarična napetost v **nemškem** državnem zboru zaradi postave o cerkvenih služabnikih ne bo še popustila. Ker knez Bismarck na to vprašanje notarično največjo važnost deva, je prouzročilo celo govorico, da bode kancelar tudi v tej zadevi stavil kabinetno vprašanje. Tendencija te postave pa se poprej poostri nego omehča. Ultramontanci mislijo na vsa taktična sredstva, da bi to postavo odrinili. Prinesli so v ta namen v zbornico nekako silno tiskovno postavu, katere nujnost s tem motivirajo, da se zavezni svet sovražno obnaša proti tretjemu branju tiskovne postavne osnove. A vse njihove intrige ničesa ne izdado.

Državni zbor je v tretjem branju sprejel vojaško postavu 214 glasovi proti 123.

Domače stvari.

— Kranjska kmetijska družba ima 6. maja občni zbor.

— (Štajerske eskomptne banke) ljubljanska filiala ima 24. t. m. sejo, v kateri ima veliki komité kreditnega društva prošnje za kredit rešiti.

— (Imenovanje.) Za višjega poštnega komisarja v Ljubljani je imenovan nek A. Ratoliska.

— (V tržaškem mestnem zboru) je nasvetoval zastopnik Nadlišek, naj se da okoličanom iz mestne kase za žveplo, s katerim se bodo trte žveplale. Dovolilo se je za to 1000 gl.

— (Tukajšnja kasa za delavske bolnike in invalide), to društvo ki, odkar obstaja tako dobrostno deluje, pa se počasi razširja, ima 10. maja popoludne svoj letošnji generalni zbor. Iz računskega sklepa posnemamo, da je prejelo društvo od 1. jan. pr. l. do 31. marca t. l. vpisnine 133 gold. tedenskih doneskov 1941 gld. 14 kr., daril pa 280 gld. Izdalo pak je za razne stvari, za zdravila, za pogrebe, za podpore 1651 96 kr., gotovo lep dokaz, kako blago deluje društvo. Gotovega premoženja ima 980 gld., ki so v hranilnici naloženi. — Mi priporočamo to društvo, katerega udje so večidel izmed ubožnejšega prebivalstva, premožnejšim someščanom, delavce pa posebno pozivljemo naj dokažejo s prav obilnim pristopom da si hočejo sami tudi pripomoči, da bode njih položje v bolezni in sili izboljšano.

— (Slovensko gledališče). Prihodnjo nedeljo 26. t. m. je slovenska predstava na korist gospe Jamnik-Tomanove in gospoda Kajzela. Predstavljal se bode vesela igra „V čakalnici prvega razreda“ in burka „Črevljar baron“. — Oba beneficijanta sta občinstvu našega slovenskega gledališča jako priljubljena, zato je smemo upati, da jima vsak obiskovalec in prijatelj naše dramatike z gotovim oglasom pri gledališki kasi zaslužen priznanje izkaže.

— (Obesiti) se je skušal v eni tukajšnjih kaznilnic nek kaznenec iz obupnosti, da mora biti — krojač.

— (Tepeži) so bili pretečeni teden zopet na Viči in v Jezeru pri Tolmišlju.

— (Vreme) imamo pri nas, ko je oni teden deževalo, ta teden krasno in hitro je vse ozelenelo in razcveto se.

— (Iz Ljutomera). Okrajni učiteljski zbor je bil minuli četrtek še dobro obiskan. Razpravljali so g. L. ustrahovalna pravila za narodne šole, kar bode tudi pri deželni učiteljski konferenci na dnevnem redu. Zaradi različnih misli navzočih učiteljev o poedinah oddelkih tega predmeta trajala je razprava jako dolgo. Zaradi tega je bilo zborovanje tudi popoludne. G. Pern. je tu o vinstvu govoril ter kazal moštno mero, destilovalnik z alkoholometrom in kislinometrom, katero temeljito in nazorno razlaganje je vsem dopadlo. Naposled je bil sprejet predlog g. L., da se deželni šolski svet naprosi, da „Normal-lehrpläne“ tudi v slov. jeziku izda. (O tem načrtu se bode še le v prihodnjem zboru govorilo). V odbor so bili izvoljeni gg.: Kryl, Lapajne, Pernišek, Žerovnik.

— (Ljutomerska založnica) je imela od 15. sept. 1872 do 31. dec. 1873 420 udov. Prejela je 101.982 gold. Izdala je 97.013 gold. na menjice itd. Uže te številke kažejo lep uspeh tega društva, ki je Slovencem v Ljutomerski okolici na veliko korist.

— (O posl. Hermannu) pripovedujejo nemški listi, da se je spokoril, — a ne k svobodnostnim načelom, nego k vegetarijanstvu, h kateremu skuša tudi nekatere svojih duhovnih volilcev pregovoriti, ki pa baje nečejo poslušati proroka, odsvetujočega mesene jedila. — Vse resnici podobno.

— (Rudolf Hriber) zloglasni načelnik okrajnega zastopa v Kozjem v tej svoji lastnosti nij potrjen. Vrh tega je pa — kakor se nam piše kot c. kr. davkarski kontrolor v disciplinarni preiskavi in bode baje

prestavljen k tacemu uradu, kjer mu ne bode mogoče razpolagati svojevoljno z novci. — Takov je: „Hribers Glück und Ende!“

— („Cepci vrači“) je najnoveji slovenski izraz za nemški „Impfarzt“. Kdor tega ne veruje, naj bere „deželni zakonik in ukazni list za vojvodstvo Štajersko“ VIII., 1873, v katerem se nahaja še mnogo enacih izrastkov neotesane domišljije in brezkrayne uradne nevednosti. Skrajni čas bi bil, da deželni odbor štajerski preskrbi boljšega predstavljalca, nego je neznani oče tega „monstrum“-a. —

— (Vinske cene) so začele povsodi zelo padati, po nekaterih krajih stara vina za 4, po drugih celo za 6 goldinarjev, nova za 2 do 3 gl. pri vedru. Letos se vse nadeja dobre vinske letine, zato se posestniki kakor tudi kupci že znebiti nakopičenega blaga.

Razne vesti.

* (Slovansko akademsko društvo na Dunaji) napravi 25. aprila 50letnico izdanja Kolarjeve pesni „Slavy dčera“, v sobani muzikalnega društva koncert.

* (Škofje in ravnopravnost.) Državni poslanec moravski, župnik Veber je dobil od olomuškega škofa posvarilo ali ukor, ker je terjal od c. kr. okrajnega glavarstva dopise v slovanskem jeziku.

* (Samomori.) V Zagrebu se je s cijankalijem vstrupil dr. Mraovič, znan Rauchov kortoš. — V Innsbrucku pak se je grof Goluchovski, sin gališkega namestnika ustrelil.

* (Šinjon in pipa.) V nekem oger-skem malem mestu je osemnajst gospodičin storilo sveto prisego, da nobena ne vzame nobenega moža, ki ima slabo navado da cigare ali tabak kadi. To slišavši je zopet osemnajst mladih mož priseglo nobene deklice v zakon ne vzeti ki tuje lase (šignon) na glavi nosi. Kaj bo izid tihega boja, kdo ve? Mogoče da krive prisege.

* (Številke govoré.) Vlani se je 53.116 mladeničev vzelo v vojake v Avstriji. 27.042 od teh je znalo pisati. Na Ogersko prišlo je število 38.415, teh je 12.975 znalo pisati. Sploh pride na 1.000 voj. novakov v posameznih deželah pisati znajočih na: Spodnjo Avstrijo 985, Šlezijo 946, Gornjo Avstrijo 893, Češko 810, Solnograško 756, Štajersko 755, Moravijo 671, Koroško 581, Tirolsko 366, Ogersko 358, Primorje 307, Solnograško 149, Hrvatsko 143, Galicijo 115, Kranjsko 106, Bukovino 89, Dalmacijo 43. — Vidi se, da Slovenci, imajoči le zvečičavno pokorščino v šolah v preteklih časih kaj čeden kontingent takih v vojake pošiljajo, katerim prve podlage iz omike manjkajo. Imeli ste šole v svojih krempljih — ubogo malo, pisati, brati — niste naučili v njih nevedno ljudstvo, niste imeli navadno ne par besed iz prižnice, razlagaje starišem korist šole.

* (V Berlinu) so neko babico zaprli, ki je omoženim ženam, katere niso hotele preveč otrok imeti „pomagala“. Tudi osem tacihi žen je zaprtih. Ta slučaj, ki se pa cel povedati ne da, nam nemške žene nikakor lepo ne osveti, osobito ker smo vajeni himen na vzvišenost „der germanischen hausfrau“.

Javna zahvala.

„Narodna šola“ mi je poslala mnogo koristnega šolskega blaga in več podučnih knjig, za kar se ji iskreno zahvaljujem. Želeli bi pač bilo, da se to prekoristno društvo trdno ukorenini, ter blagonosno razširja na korist narodnega šolstva.

Pri sv. Antonu 19. aprila 1874.

B. Kregar, učitelj.

Javna zahvala.

Slavni odbor čitalnice v Metliki blagovolil je nam poslati 22 gld. 46 kr. kot čisti donesek večerne veselice, katero je napravilo omenjeno društvo v pondeljek 6. apr. t. l. na korist našemu „narodnemu domu“.

Podpisani odbor se torej v imenu čitalnice in „narodnega doma“ zahvaljuje sl. narodnej čitalnici Metliškeje za omenjeni dar od 22 gld. 46 kr. kakor tudi vsem č. rodoljubom, ki so se te veselice udeležili in pri njej dejansko ali inče sodelovali.

Novomesto 20. aprila 1874.

Odbor narodne čitalnice kot stavbeni odbor „narodnega doma“.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprevajljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navāl krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scarno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871. Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalesscière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866. Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalesscière, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871. Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalesscière“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico, za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštne podvzetji.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ullein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dujakova hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

20. in 21. aprila:

Evropa: Salvatori Josip. — Stare iz Mengiša. — Paszkowski iz Dunaja. — Bubenik Ernst, bankni uradnik iz Dunaja.

Pri Slonu: Burger iz Poganika. — Sternhart Leop. iz Celovca. — Lapajne Ivan iz Prčine. — Medved in Zagorja. — Grof in grofica Lichtenberg iz Prapreč.

Pri Maličih: Mali Leop., trgovec iz Trbiča. — Salzgeber iz Gradca. — Reiher iz Kranja. — Lerh inženir iz Trbiča. — Dr. Böhm iz Kočevja. — Keglič iz Trsta. — Krol, trgovec iz Gradca. — Krenn, potnik z Dunaja. — Harwig iz Zidanega mosta. — Jombart iz Kleveža.

Pri Zamorci: Schuber iz Trsta. — Corti, potnik iz Coma. — Dorfman, inženir iz Ljubna. — Andrioli iz Ljubna. — Weichman, korporal iz Zagreba. — Fakler Julij, trgovski potnik z ženo iz Gutenberga.

Umrli v Ljubljani

od 17. do 19. aprila.

Helena Šubič, davkarskega nadglede žena, star 44 let, na oslabljenji pijuč. — Ernestu Mathesu, njegov otrok ženskega spola, star 3 ure, krščen v gosposki ulici št. 203, zaradi težkega poroda. — Edvard Rupnik, delavec, star 36 let, na pljučni sušici. — Janez Zrunšek, osobenjak, star 77 let, v bolnišnico umirajoč prinešen. — Antonija Kerstein, hči narejalke odeje, stara 17 let, na kozah. — Fr. Mali, kaznenec, star 26 let, na pljučni sušici. — J. Trančič, tekalski pomagač, star 19 let, na kozah. — Jakob Cvajner, osobenjak, star 70 let, na driski.

Dunajska borza 22. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	90	"
1860 drž. posojilo	103	"	75	"
Akcije narodne banke	975	"	—	"
Kreditne akcije	216	"	50	"
London	111	"	70	"
Napol.	9	"	9	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	106	"	10	"

Loterijske srečke.

Na Dunaji 18. aprila: 76. 23. 48. 66. 70.
V Gradcu 18. aprila: 78. 1. 82. 48. 71.

Zobje in zobovje

se brez bolečine nastavljajo, ne da bi se korenine odstranile, zobobol se po usmrtenji živcev odpravi, vse **zobne operacije**, kot: plombaranje v zlatu, srebru in drugih masah, pilenje, snaženje in izdiranje zob opravlja zobozdravnik (14—8)

A. Paichel,

glediščne ulice števil. 20, v I. nadstropji. Ure od 8—12 in od 2—5.

Tržne cene

v Ljubljani 22. aprila t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — reč 4 gl. 90 kr.; — ječmen 4 gl. 20 kr.; — oves 3 gl. — kr.; — ajda 4 gl. 90 kr.; — prosa 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 60 kr.

— masla funt — gl. 55 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletine funt 25 kr.; — svinjsko meso, funt 34 kr.; — sena cent 1 gld. 10 kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 7 gld. — kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Obznaniilo.

Toplo se zahvaljevaje za dosedanje zaupanje, dovoljujem si objaviti, da sem si dobila **opravilnega vodjo**, in da se bodo pri meni kakor prej

fotografije

po ceni in **solidno** izvrševale, kakor se bodem tudi trudila, da se bode moj zavod obilno obiskovanje zaslužil.

M. Funtek,
fotografska vdova.

(105—1)

V obrambo.

Ker se moje ime s tistimi vinskimi fabrikanti v zvezo deva, in se **imena zamenjujejo**, izrekam s tem, da jaz svoja vina od poštenih vinskih trgovcev kupujem, in samo **trtna vina** prodajam.

S **ponarejanjem vina** v vinski deželi, katero imam za zločinstvo, se ne pečam.

Zavarujem se tedaj z vso odločnostjo proti zamenjavi imena.

V Mariboru, v aprilu 1874.

(108—1)

Alozij Frohm.**P. N.**

Počastimo se s tem naznanjati, da smo denes mesto

gosp. Friderika pl. Treuensteina

imenovali

gosp. Jan. Al. Blaške-ta

dozdaj ravnatelja „prve češke občne zavarovalne banke“

V PRAGI

za vodilnega ravnatelja

prve občne zavarovalne banke
„Slovenije“ v Ljubljani.

V Ljubljani, 19. aprila 1874.

(109)

Upravljeni svet prve občne zavarovalne banke „SLOVENIJE“.

Lavoslav knez Salm-Reifferscheid,

predsednik.

Dr. E. H. Costa,
podpredsednik.

Ivan Vilhar,
opravilni svetovalec.